

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz.

(Kisgazdapárt helyiségénél.) félelelet. Telefon: 41-13.

Szerkesztőségi hivatalos órák: délután 4—11 óráig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zsilinszky utca 1. szám, (Függet-

len Kisgazdapárt helyiségénél.) félelelet. Telefon:

41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Mit adott a Szovjetunió az emberiségnek

Most, amikor a dicsőséges Októberi Szocialista Forradalom évfordulóját készül ünnepelni az egész haladó emberiség s amikor a haladás ellenségei is kénytelenek elismerni, hogy ez a nap 32 esztendeje fordulópontot, új fejezetet jelentett az emberiség történetében, vizsgáljuk meg: mit adott a Szovjetunió a világnak, mi az új és mi az a többlet amivel a történelem eddigi mentet gazdagította?

Ha részleteiben akarunk felsorolni a Szovjetunió nagy vívmányait, köteteket tölthetnénk meg. De rövidre fogott válasz is feltárja annak a változásnak mértékét, horderejét, amelyet a Szovjetunió létrejötte és több mint 30 éves fennállása jelent a történelemben.

A Szovjetunió a világ első szocialista állama. Elég egy pillantást vetni a múlt századokra és évezredekre, hogy felfogjuk ennek a ténynek a roppant jelentőségét. Az ókori rabszolgaság, a középkori — ugyancsak rabszolgaságot jelentő — feudáliszmus, majd az abszolút monarchiák zsarnoksága, végül pedig a minden elnyomásnál, kizsákmányolásnál szörnyűbb kapitalizmus után megjelent a világban egy társadalomszervező elv, és ennek alapján Lenin és Sztálin zseniális alkotásaként egy olyan állam amely intézményesen felszámolja a kizsákmányolás minden formáját. Felszabadította a dolgozókat millióit és felépítette a korábbi zsarnok uralkodók és elnyomó osztályok országából a nép államát.

A Szovjetunió becsületté és dicsőséggé tette a munkát, ami évszázadokon át nem volt más, mint életőrli robot és az emberi méltóság megalázása. A Szovjetunió fiaiának munkájával lett naggya, a világ leghatalmasabb országává. A szovjet állam alapelveiből következik, hogy a legfőbb érték az ember s az emberhez legméltóbb tevékenység a békes alkotomunka. A szovjetember megteremtette a világ leghaladóbb tudományát és művészetét s a szovjet nép olyan széles tömegekben vette birtokába a korszerű tudást, amelyre hiába keresünk példát a világ más országában.

A Szovjetunió a lenini-sztálini elvek alapján tökéletesen megoldotta a különböző nyelvű és nemzetiségű népek együttélését és együttműködését, egyetlen nagy családdá kovácsolta össze a területén élő több mint ötven nagyobb és több mint száz kisebb népet.

A szovjet nép legjobb fiainak véraldozatával megszabadította a világot a fasiszmus rémétől s a felszabadított népek előtt, így a magyar nép előtt is megnyitotta a demokratikus fejlődés lehetősé-

Magyarország, Bulgária és Románia lelkiismeretesen teljesíti a békeszerződéseket

-- állapította meg az ukrán-szovjet küldött az ENSz tagfelvételi vitájában

A kínai néphadsereg újabb nagy győzelme -- Újabb halálos ítéletek Görögországban

Az ENSz különleges politikai bizottsága nov. 4-én folytatta az új tagok felvételének vitáját.

Kat-Suchy lengyel küldött az angol-amerikai több országoknak Romániával, Magyarországgal, Bulgáriával, Albániával és a Mongol Népköztársasággal szemben követelt megkülönböztető politikája ellen szövezt és támogatta a szovjet indítványt, mely szerint egyidejűleg fel kell venni az ENSz tagjai sorába felelősséget vállaló országokat. Megjegyezte, hogy a bizottságban folyó vitát az angol, amerikai többség erőszakolta ki azért, hogy új lehetőséget teremtsen a Szovjetunió és az ENSz tagjai sorába felelősséget vállaló népi demokratikus országok ellen folytatott rágalomhadjáratra. Megállapította, hogy Albániával, Bulgáriával, Magyarországgal, Romániával és a Mongol Népköztársasággal szemben elkövetett megkülönböztetést az angol-amerikai többség annak ellenére folytatja, hogy ezek az országok teljes egészében megfelelnek az ENSz alapokmányában a tagfelvétellel kapcsolatosan támasztott követelményeknek.

Bulgária, Magyarország és Románia esetében — mondotta az USA és Anglia megsértette a békeszerződésben tett ígéretet, mely szerint támogatja ezek felvételét az ENSz-be.

A közgyűlésnek — mondotta befejezésül — határozottan ki kell jelentenie, hogy a nemzetközi szerződéseket teljesíteni kell és az ENSz-ben képviseletet kell kapnia valamennyi békeszerető államnak, amely megfelel az alapokmány 4. cikkelyének, tekintet nélkül társadalmi, politikai gazdasági struktúrájára.

Utána az argentin küldött szólalt fel, aki újból rágalmakat hangoztatott.

Cooper, az USA képviselője nyíltan kijelentette, hogy abban az esetben, ha az említett országok megváltoztatnák politikájukat, akkor az USA támogatná tagfelvételi kérelmüket.

Az amerikai küldöttnek ez a kijelentése újból bizonyította annak, hogy az Amerikai Egyesült Államok ezt a kérdést is a népi

demokratikus országok ellen intézett politikai nyomásra próbálja felhasználni.

A csehszlovák küldött azt javasolta, hogy vegyék fel mind a 13 jelentkező államot, tekintet nélkül kormányformájukra.

Ezután az ukrán-szovjet köztársaság küldötte szólalt fel. Megjegyezte, hogy az USA és Nagy-Britannia csakis olyan országokból akarja kizárni az ENSz taglétszámát, amelyek a támadó, szemben angol-amerikai több politikájának irányonlatát követik. Ez a több ugyanakkor távol akarja tartani fontos nemzetközi érdekeinktől azokat a békeszerető államokat, amelyek valóban demokratikus jellegű gyökeres társadalmi és politikai átalakulás útjára léptek.

Az angol-amerikai több képviselői egyetlen komoly érvelést sem hoztak fel Romániának, Albániának, Magyarországnak, Bulgáriának és a Mongol Népköztársas-

ságnak az ENSz tagjai sorába történő felvételére. Teljesen nyíltan kijelentették, az említett országok felvétele ellen hangoztatott tiltakozásuk azon alapul, hogy ennek az öt országnak belső uráni rendszere nem teszik az USA és Nagybritannia uralkodó körének. A tagfelvétel kérdésében elfoglalt ilyen álláspont nem egyeztethető össze az ENSz alapokmányával és ellentétben áll annak tétellel.

Az ukrán-szovjet köztársaság küldötte rámutatott Bulgária, Magyarország és Románia ellen hangoztatott érvek rágalmozó jellegére. Megállapította, hogy ezek az országok lelkiismeretesen teljesítik a békeszerződéseket és ösztönösen teljesíteni akarják az ENSz alapokmányában foglalt kötelezettségeket is, ha felveszik őket az ENSz tagjai sorába.

Az USA-nak és Nagybritanniának az említett államok felvételével kapcsolatban folytatott

megkülönböztető politikája ismétellen bizonyítja azt a tény, hogy az Amerikai Egyesült Államok és Nagybritannia ebben a kérdésben a nemzetközi együttműködés meghúztatására és az ENSz-nek mint a béke és a biztonság eszközének gyengítésére törekszik. Rámutatott, hogy a kérdés csak a szovjet javaslat alapján oldható meg.

A tagfelvételi vita a következő ülésen folytatódik.

Peking:
A kínai néphadsereg Délnyugat-Kvantung tartományban tiznapos csatában felmorzsolta 40.000 löny Kuomintang-erőt és felszabadított tizenhárom körzeti székhelyet. — A harcok során több mint 21.000 foglyot ejtettek, 125 ágyút, 1000 gépjárművet és rengeteg lőszeri zsákmányt.

Athénből jelentik:
A Volo Iarisszai görög katonai törvényszék halálraítélte 15 nőt és 13 férfit, mert résztvettek a kommunisták vezette „nemzeti egység-szervezetben”.

Megérkezett Berlinbe Puskin nagykövet

Puskin nagykövet a berlini szovjet diplomáciai miszlió vezetője repülőgépen megérkezett Berlinbe. Fogadására megjelent Beringer külügyminiszter, aki szívélyesen üdvözölte Puskin nagykövetet. A német nép köszöntét tolmácsolta a Szovjetunióinak azért, hogy bizalommal baráti kezét nyújtotta az új demokratikus Németországnak.

Evert főpolgármester a berlini városi tanács nevében üdvözölte a nagykövetet.

Puskin nagykövet megköszönte az üdvözléseket, majd ellépett a rendőr díszsápad előtt.

A Neues Deutschland, a német szocialista egységpárt központi lapja Puskin nagykövet megérkezését foglalkozva többek között ezeket írja: A Szovjetunió diplomáciai képviselőinek megérkezése mindennél jobban mutatja, hogy a német nép ma mennyire más történelmi helyzetben van, mint a háború utáni első években. A szovjet kormány soha nem vette volna fel a diplomáciai kapcsolatokat olyan német kormányval, mely

a fasiszmus és a háború csirait hordozza magában. A Szovjetunió lépése azt mutatja, hogy a német dolgozók az elmúlt évek során kivárták a szovjet nép bizalmát. Minden német népnek meg kell értenie a Szovjetunió részéről megnyilvánuló bizalom történelmi jelentőségét és a német nép minden rétegének fel-

Újabb sztrájkhullám Észak-Franciaországban

Páris: Az északfranciaországi textilsztrájk, amely hétfőn Calaisban kezdődött, mostmár Roubaux és Toureing környékét is érinti. Ezidőszereint 63.000 munkás sztrájkol, 35.000 textilmunkás és 30.000 határmenti belga dolgozó, akik ismét sztrájkolnak, hogy a frank leértékelése következtében csökkent reálbérek emelését kiharcolják.

kell ismernie azokat a kötelezettségeket, melyeket a Szovjetunió e bizalma folytán a német népre hárulnak. A német dolgozók Puskin megérkezésének pillanatában fogadalmat tesznek, hogy fokozzák küzdelmüket az egységes, demokratikus Németország megteremtése érdekében.

Meghallgatják Bulgária és Albánia megbízottait a görög kérdésben

Az ENSz Politikai Bizottságában Cimentis csehszlovák megbízott javasolta, hogy adjanak lehetőséget Bulgáriának és Albániának megbíz-

Szerdán sztrájkbaléptek Nantes építőipari munkásai és Le Mans vas- és fém munkásai. Tiltakozó sztrájkot tartott a Marseille-környéki bányavidek 6000 szénbányásza.

Szerdán este a marseille kikötő dokkmunkásai megtagadták egy Indokinába induló fegyver- és lőszerállomány berakását.

vertanuhallat halniok igazi bázisoknak, fasiszta rendszerek börtöneiben.

Mindez, csak főbb vonásaiban mutatja meg, mit adott a Szovjetunió az emberiségnek és mit tesz ma is napról-napra azért, hogy a szociális igazság, amit sa-

tainak a bizottság ülésén való megelégedésre, részvételre és lezárásra. A csehszlovák javaslatot elfogadták.

atomfegyver betiltását, a háborús fenyegetés megszüntetését, a dolgozó milliók békés munkája érdekében. Ugyanílyen lankadatlannul küzd a Szovjetunió az elnyomott gyarmati népek szabadságáért s azért, hogy a fasiszmus leverése után öt évvel ne kelljen

nyája.

Az üzemek dolgozóinak, magyar íróknak lelkes munkafelajánlása Sztálin generálisszimusz 70. születésnapjára

Az üzemek dolgozói nagy lelkesedéssel készülnek a világ dolgozói nagy vezérének, a dolgozó magyar nép legjobb barátjának 70. születésnapjára.

Az Első Magyar Mezőgazdasági Gépgyár dolgozói elhatározták hogy Sztálin 70. születésnapját a termelés fokozásával ünneplik. Eszté vállalják, hogy dec. 24-ig, a szelektortermelést 124, a malomipari gépgyártást 109, az öntöde termelését 103, a cséplőgépgyártást 100-ra teljesítik.

Az Egyesült Izzó dolgozói dec. 15-re teljesítik hároméves tervüket.

A Magyar Írók Szövetsége szerda esti értekezletén Domokos János, a népművelési minisztérium irodalmi osztályának vezetője bejelentette, hogy a népművelési minisztérium műsorfüzetét ad ki Sztálin 70. születésnapjára. Ezek a műsorfüzetek látják el anyaggal a tömegszervezetek kultúrosportjait, amelyek az ország minden részében, városokban, falvakban és tanyákon egyaránt ünnepi műsorral emlékeznek meg Sztálin születésének 70. évfordulójáról. Felkérte az írókat, írjanak a műsorfüzetek számára.

A magyar írók számára — mondotta — nincs megjelölt több feladat, minthogy arról az emberről írjanak, aki a munkások és dolgozó parasztek millióinak szemében megszemélyesíti az épülő szocializmus világát. Az egyszerű emberek érzik és tudják, hogy a felszabadulás óráiban bekövetkező változást elsősorban Sztálinnak köszönhetik. A magyar írók feladata ez: a tudatos elmélyíteni és a Szovjetunió és a szerzett Sztálin iránti háláérzést a művészi kifejezés formájába öltöztetni.

Az értekezleten Illés Béla, Darvas Tibor, Darvas József és Losonczy Géza népművelési államtitkár szólt fel.

— Azt kérjük az íróktól: hogy Sztálin és a magyar nép viszonyáról írjanak — mondotta. — Az elmúlt hónapokban sok száz ezer munkás és paraszt ismerete meg a világ dolgozói nagy vezérének, Sztálinnak harcos, győzelmes életét. Íróink, műveikben úgy állítsák népünk elé Sztálin

alakját, hogy teljes erejével bontakozzék ki azokból a történelemformáló, világot átalakító, százmilliók életének új értelmet adó sztálini géniusz. Az írók műveinek el kell mélyítenie azt a hatást, amelyet a rövid Sztálin-életrajz ébresztett a magyar munkásosztály és a dolgozó parasztság szívében.

88 üzem levele Sztálinhoz

Moszkva és környéke 88 iparüzemének vezetői levelet intéztek Sztálinhoz, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökéhez.

Leveleikben beszámolnak elért eredményeikről, majd bejelentik arra a megállapításra jutottak, hogy az üzemek álló alapjait, az épületeket, felszereléseket, munkakapadokat, gépeket szállító berendezéseket még nem használják ki teljes mértékben. Erre most új módszereket dolgoztak ki, amelyek az álló alapok jobb ki-

használásával lehetővé teszik, hogy még további több mint egy milliárd rubel értékű árut termeljenek. Az ipari álló alap és a forgó alap jobb kihasználása — közlik a levélben — lehetővé teszi az állam számára, hogy még fokozottabb ütemben fejlessze népgazdaságunk összes ágazatait jelentősen emelje a termelés és biztosítsa a Szovjetunió népe jólétének, kulturájának további növekedését.

Világszerte készülnek a dolgozók a Nagy Októberi Szocialista Forradalom megünneplésére

Moszkva: Az egész világ dolgozói készülnek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulójának megünneplésére. A varsói „ASI” villanyfelszerelési gyár dolgozói az évforduló alkalmából levelet intéztek a moszkvai villanyipari dolgozókhöz. Leveleikben megfogadták, hogy a hat éves terv során a termelést az eddigiek ötszörösére növelik. A dombogvai Bankova acélművek dolgozói, a Tulai acélgépgyár dolgozóhoz intéztek levelet, melyben hálával emlékeznek meg a segítségről, amelyet a Szovjetunió nyújtott nekik és közlik, hogy a gyár munkásainak 85 százaléka

vesz részt a munkaversenyben. A mongol népi forradalmi párt felhívást bocsátott ki az évforduló alkalmából. A párt ebben a lánghoz üdvözlést fejezi ki a demokrácia, és a szocializmus, valamint a béke, a nemzetek közötti együttműködés ügyéért küzdő és a háborús uszítók ellen harcoló népeknek.

Amszterdamban a holland-szovjet társaság ünnepséget rendezett az Októberi Forradalom 32. évfordulója alkalmából. A skót-szovjet társaság az Edinburgban rendezett ünnepségen emlékezett meg az évfordulóról.

A nagy évforduló jelmondatai

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulója alkalmából jelmondatokat bocsátott ki, amelyek felölelik a kommunizmust építő szocialista társadalom idősebb harcát: „Ejzen a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulója!”

„Baráti üdvözlés Lengyelország, Csehszlovákia, Bulgária, Románia, Magyarország és Albánia népeinek, amelyek a szocializmus építésének útjára léptek!”

„Baráti üdvözlés a nagy kínai népek, amely kiharcolta országa szabadságát és függetlenségét és létrehozta népi demokratikus államát! Ejzen a Kínai Népköztársaság!”

„Ejzen és viruljon az egységes, független, demokratikus, békeszerető Németország!”

„Dicsőség a Szovjetunió fegyveres erőinek, amelyek becsülettel védelmezték hazánk szabadságát és függetlenségét! Szovjet hadserreg katonáit Éberben őrizték a kivívott békét és népünk alkotó munkáját!”

„Dicsőség a kolhozparasztoknak és kolhozparasztoknak a gép- és traktorállomások és szovhosok munkásainak és munkásnőinek, akik becsülettel teljesítették az állam iránti kötelezettségeiket!”

„Kommunisták és Komszomolok! Aljatosk a háború utáni öt éves terv határidőelőtti teljesítéséért, a gazdasági élet és a kultúra új, hatalmas fellendüléséért, a szovjet állam hatalmának további megszilárdításáért küzdök első sorai!”

„Ejzen a nagy Bolsevik Párt, Lenin és Sztálin pártja, a szovjet nép harcokban edzett élcsapata, győzelmeink lelkesítője és szervezője!”

A jelmondatok sora így zárul: „Lenin zászlaja alatt, Sztálin vezetésével előre a kommunizmus győzelméért!”

DEBRECZEN 1949 XI. 4. 2. OLDAL

Minden dolgozót

Öszinte örömmel és fokozott bizakodással tölti el az a jelentés, melyet az Országos Tervhivatal adott ki a hároméves terv végrehajtásáról az 1949. év harmadik negyedében. A jelentésből kitérünk, hogy a gyárparunk a harmadik negyedében a tervvel 109,9 százalékban teljesítették: a termelés 41,8 százalékkal volt nagyobb, mint egy évvel korábban. Az építőipar az elmúlt negyedévben építkezéssel tevékenységét 75 százalékkal növelte az előző negyedév eredményéhez képest. A gyárparban, a bányászban és az építőiparban foglalkoztatott munkavállalók száma szeptember havában hetvenöt ezerrel volt nagyobb, mint júniusban. A mezőgazdaságban a szántóföldi termelés eredménye szintén meghaladja az előirányzatot. A begyűjtés eredménye a kenyérgyártásnál 25 százalékkal felülmúlja az előző évet. A gabonalomások száma is meghaladja az előirányzatot. A közlekedés teljesítményei pedig, összhangban népgazdaságunk általános fejlődésével, szintén jelentősen növekedtek. Végül megemlítenénk ipari termelésünk színvonalát a hároméves terv befejezéséig: a háborúelőtti nem a tervszerinti 28,3, hanem 35,2 százalékkal fejtül.

Vessünk egy pillantást a kapitalista országok gazdaságára, ahol csökken a termelés és az áruforgalom, növekszik a munkanélküliség és a dolgozó tömegek elszegényedése. Az Egyesült Államokban például a textilipar termelése 1949 májusában 30 százalékkal volt alacsonyabb, mint egy évvel ezelőtt, a cipőipar termelése pedig 1949 első negyedében 27 százalékkal volt kisebb, mint 1948 első negyedében. A szén és fémgyártmányok indexszáma 1949 májusában 25 százalékkal volt alacsonyabb. A gépgyártás 10—20 százalékkal csökkent. Így lehetne tovább folytatni az adatok felsorolását minden országra, minden iparágára a kapitalista országokban.

A tanulságot, a szocialista gazdasági rend hatalmas fölényét a kapitalista rendszerrel szemben, a fenti számaikat betekintésben nem kell fejtegetni.

Miért emelkedik a mi termelésünk hatalmas mértékben ugyanakkor, amikor a kapitalista államokban csökken a termelés és szűnnek el az újabb és újabb gazdasági válságoktól való félelem? Azért, mert követjük nagy példaképünk, a Szovjetunió munkamódszereit! Azért, mert tanulunk azokból a tapasztalatokból, amelyeket a szovjet nép gyűjtött a sztálini öt éves tervek győzelmes végrehajtása során. Csak egy pillantást kell vetnünk a Szovjetunió Központi Statisztikai Hivatalának legutóbbi jelentésére az 1949. év harmadik évtizedének eredményeiről, kiderül ebből, hogy a szovjet kormány a szocialista termelési módok eredményeként negyedévről negyedévre ismételt emelte az ipari termelés tervét és a szovjet dolgozók ezt a feladatot is tüzetesen teljesítették. Sztálin generálisszimusz a XVI. pártkongresszuson tartott előadásában így magyarázta meg, miért halad a Szovjetunió az állandó gazdasági fellendülés útján, ugyanakkor, amikor a kapitalista országok gazdasági téren egyik vereséget ér a másik után: „Ennek oka — mondotta — a mi és a kapitalisták gazdasági rendszerének különbözőségében van. Az ok a kapitalista rendszer lehetetlenségében van. Az ok a gazdasági szovjet rendszerének előnyében van a kapitalista rendszerrel szemben.”

Debrecenben is megrendezik

„A Bolsevik Párt útja”

kiállítását

A Magyar-Szovjet Társaság ismét munkájával az országban a lelkes előkészületekhez az Októberi Szocialista Forradalom méltó megünneplésére.

Az MSZT a főváros képtárában most rendezés alatt álló központi „Bolsevik Párt története”-kiállítás mellett a fővárosban, vidéken 16 helyen rendez szemléltető kiállítást a „A nagy október fele” címmel.

Olcsóbb lett a burgonya

Az Országos Tervhivatal le- az új ár 50 fillér. Az Ella burgonya eddigi 48 filléres árával szemben az új ára 44 fillér.

5 és félmilliárd dollár az amerikai költségvetés hiánya

Az AFP jelentése szerint Truman elnök bejelentette, hogy az amerikai kormány kiadásai a folyó pénzügyi évben 43.500 millió dollárt tesznek ki. Ilyen magas összegre a bevételekben még nem volt példa. Ezt a hatalmas emelkedést a hadikiadások okozzák. Trumanék majdnem 16 milliárd dollárt, azaz az egész költségvetésnek közel 40 százalékát háborús célokra szándékoznak elkölteni. A rendk-

PARIS

A francia haladó sajtó és a szavakkal támadja a franci kormányt, mely a Francia Nemzeti Bank aranyát adva zálogul 70 millió dollárt vett kölcsön mágnabankoktól.

I. V. SZTÁLIN
MŰVEI
ELSŐ KÖTET
1901-1907

SZIKRA
KIADÁS

A napokban jelenik meg Sztálin 16 kötetben összegyűjtött művei magyar nyelvre kiadásának első kötete. 464 oldal. Ára díszes vászonkötésben 15.— forint.

„Fegyvert kapunk a kezünkbe“

Este nyolc óra. Együtt ül a család. Hajdúnánáson Takács Miklósék házában éppen arról beszél Józka, aki az idén iratkozott be a gimnáziumba, hogy az iskolában tanulási verseny folyik és az ő tanulmányait megdicsérik, mert igen jó munkát végeznek.

Takács Miklós dolgozó paraszt örömmel hallgatja Józka önfelédírádozását, aztán csendesen és félig tréfásan is odadörög: — Nem kell annyira dicsőkedni, fiam. Apád is viszi valamire. Nekünk ugyan nem volt még ilyen lehetőségünk, hogy tanulhassunk, de nem vagyok én sem öreg, hogy ne tanulhatnék...

— Mire gondolsz? — veti közbe a felesége. — Arra, hogy én is előfegyverttem Sztálin munkáit — mondja az idősebbik Takács — mire az asszony csak bólgat: — Hm, úgy. Jó... de hát mikor fogsz te abból olvasni? — Este, meg délután csakis —

hangzik a válasz. — Az őszi ítem-terv munkáit elvégeztem. Most már kevesebb gondot ad a föld. Sokat segített a géppálmás. A teher felét levették a vállamról. Most már lesz időm a tanulásra, olvasásra.

— És meg is fogod érteni, amit olvasol? — Ha valamit nem értek, segítenek majd a DEFOSZ-ban, meg a szövetkezetben. A géppálmáson is nagy örömmel magyaráznak el mindent azoknak, akik hozzájuk fordulnak. Nem úgy van már mint régen, hogy a parasztot kirúgták, ha kért valamit és nem hozták.

— Fegyvert kapunk a kezünkbe ezzel a könyvvel. Csak azt kell megtanulnom nekem is, meg a többi dolgozó paraszttársammal, hogy hogyan kell okosan és észszerűen harcolni ezzel a fegyverrel, a burzsoa ideológiával, kultúrával és életszemlélettel ellen. És ezt a harcot mindnyájan meg tanuljuk!

Villany Földesen, új betonjárdák és ártézi kút

Hajdú vármegye törvényhatósági közgyűlése legnap dr. Simon János főjegyző elnöklétével ülést tartott. Sok földesi ügy foglalkoztatta a közgyűlést, amelyek a község fejlődésére mutatnak. Fontosságban kiemelkedik a villany bevezetése a községbe. Tetőtől három km hosszúságban szükséges új távvezeték kiépítése, a községben magában tíz kilométer hosszú vezeték építenek. A jövő költségvetési évben 40.000 forint áll rendelkezésre a vezeték anyagának és a szerelők munkabérének lefedezésére. A földesiek önkéntes munkával segítik elő a villany bevezetését. A községben kevés a jövedü kút, így 40.000 forint költséggel ártézi kútakat fúrnak. A Bocskai-telepen

ugyancsak 40.000 forint felhasználásával új betonjárdát építenek. A tanyavilágban rendörpihenőt létesítenek, körülkerítik a fedezettési helyet és kifestik a község háza folyosóját.

A közgyűlés mindeme beruházásokhoz hozzájárult és engedélyt adott arra is, hogy Földes egyen-sapkaát vegyen 25 önkéntes tűzoltóknak, hogy kerékpárt és löcser-számot szerezzen be, hogy 2000 forinttal járuljon hozzá a földesi rászoruló gyermekek ruha-szegélyezéséhez, hogy 2000 forintot meghaladó összegben ruhát, csizmát vásároljanak a község kocsisának. Földesi előjáróságának gondoskodása kiterjed nemcsak a község egészére, de alkalmazottaira is.

Egyszerre dobbannak lépteik...

Cuppog a nyúlós, gumiszzerű sár. Egy század honvéd most érkezett ki a gyakorlóterre. Pillanatokon belül megalkaknak a szakaszok és megkezdődik a gyakorlat. A mai anyag, harcászat, terepgyakorlat. Van itt tereplátás, ügyesség próba, puskalorgatás, mind ami edzi a katonát és amellyel felkészül arra, hogy erős támasza legyen a béke-vek az imperialisták ellen.

Ezalatt bent a körletben sem szünetel a munka. Az ablakokat kinyitották, csakúgy tudul be a friss levegő. Egyik bajtárs a század irodában jelenkezik: „Százados bajtárs, elfogyott a dekorációs papír, további szerzetünk folytatni a munkát.”

Kiderül: dekorációs verseny folyik az októberi forradalom évfordulójára. Dolgozó népi harcok, a honvédség feladatai és a haladást ábrázoló dekorációkkal teszik szebbé a körletet. Régen... El sem lehetett volna képzelni, a bajtársnak csak az volt a kötelessége, hogy minden ágy egy sorban áll-

jon, hogy a szekrényekben a ruhák vagalása „elvigájon”, e ezt sem a rend kedvéért csinálták, hanem azért, hogy minél több alkalmat keressenek, ahol tüthetnek egyet az újoncon, vagy akár öregebb katonán is.

Ma rend és tisztaság uralkodik minden szobában. Es ezt nem felejtőmővel érik el, hanem önkéntes felelősséggel. Milyen szép egy ilyen körlet. Tiszta egyszerű, de amellyel viszatükröződik színeiben, dekorációjában a honvédek minden szeretete a népköztársaság, a sztálini eszmék iránt. Es ezek a dekorációk hű képei a megváltozott szemléletnek is, mely most a viharvert öreg kaszárnya falai között uralkodik.

Azán leüljük a gyakorlatot. Rendeződnek a szakaszok és harcsány trombitaszóval vonulnak be a városba. Az idő borús, a fiúk hangjában az optimista derű csillog. Merveletnek, fészeken, kihúzzák magukat vadonatú rubában. Egyszerre dobbannak lépteik...

Letették a fogadalmat a fővárosi népi ülnökök

A budapesti bírósághoz kinevezett népi ülnökök tegnap letették a fogadalmat és megkezdtek működésüket

A Legfelsőbb Bíróság ülnöktanácsának fogadalomtétele után a felsőbb bíróság teljes ülést tartott, amelyen beiktatták tisztségükbe a népi ülnököket. Nagy Miklós elnök üdvözlő beszédeben megállapította: Az ülnökrendszer megvalósulása biztosítja, hogy az ítéletekben teljes erővel érvényesülhessen a jobb szakképzettség mellett a dolgozó nép meggyőződése. A büntető igazságszolgáltatás döntő változása annak a megalkuvást nem ismerő harcnak eredménye, amelyet a Magyar Dolgozók Pártja a magyar nép nagy vezetője, Rákosi Mátyás irányításával folytat az új társadalmi rend megteremtéséért.

Troszt Antal népi ülnök népi ülnöktársai nevében szólalt fel és hangsúlyozta, hogy a népi ülnökök az igazságszolgáltatásban mindig a

dolgozó nép érdekeit fogják képviselni.

A Markó-utcai törvényházban dr. Sárosi Márton, a törvényszék elnöke üdvözölte a népi ülnököket, majd dr. Alapi Gyula az államügyészség vezetője felhívta a figyelmüket arra, hogy mindig azt vizsgálják, hogy az elkövetett cselekmény mennyire veszélyes a társadalomra, a dolgozó népre.

A fogadalomtételei ünnepségek résztvevői mindenütt hatalmas lelkesedéssel éltették a Szovjet-úriót és a haladó emberiség bölcs vezetőjét, Sztálint és a magyar nép nagy vezetőjét, Rákosi Mátyást.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1949. XI. 4.

VISSZAPERDÜLT A BUMERÁNG...

Amit a vásárlási láz hozhatunk

A vásárlási láz elérte Debrecen.

Miről van szó?

Arról, hogy az imperialista zavartkeltők új eszközhöz folyamodtak. Külföldi és helyi „szöcsövek” egy új rémhírt igyekeztek elterjeszteni: a forint romlani fog...

Budapestben már az elmúlt hét végén, Debrecenben csak a szerdai napon kezdett láthatóvá válni a rémhír hatása. Szerencsére kedvező formában!

Mert az történt, hogy az állami áruházak, a nemzeti vállalatok fiókjai megteltek vevőkkel. Olyan vevőkkel, akik mindent megvásároltak. Olyan is, amire pillanatnyilag nem is lett volna szükségük.

Kedvező volt a rémhír hatása. mert a kereskedelem szocializált szektorának jól jött a nagy forgalom. Nagy lett a haszon, ami nemcsak az állami áruházaknak, hanem „szadájának”: a népek is, mindannyiunknak a haszna.

De még egy kedvező vonása van a rémhír következményeinek: azok kezdtek el dertre borulni vásárolni, akiknél nagyobb összegű pénz volt. A kulákok és a pénzüket boltjuktól kivont le-
véltezt nagykereskedők, a

gyároscok, a tőkepénzes magán-zók.

A szaknyelven „thesaurált”-nak nevezett pénz előbukkant. Vidáman, fűggen siklottak be a százasok az állami áruházak pénztáráiba, hogy innen tovább jussanak haszon formájában az államkasszába s onnan hamarabb térhessenek vissza mindannyiunk javát szolgáló beruházások, építkezések, létesítmények formájában.

Szerdán délután a város házában egy értekezletre jöttek össze a debreceni nemzeti vállalatok vezetői. Az értekezlet tárgya más volt, s csak a hozzászólások során került szóba a vásárlási láz.

Ménas János polgármester így felelt meg a hozzászólóknak:

— Visszatéle perdült a bumeráng s a zavarkeltőket sújtja agyon. A forint gyengüléséről terjesztett hírek azt eredményezik, hogy nemzetgazdaságunk egy fontos problémáját sikerült megoldani, a „thesaurált” pénz elővárázóldóti és ismét bekapcsolódott a gazdasági élet vérkeringésébe. Nagy hasznunkra vált az ellenség mesterkedése.

A vállalatvezetőknek azonban ügyelniük kell arra, hogy a vásárlási láz teljes egészében sikerüljön levezetni, gondoskod-

niok kell az áruk időben történő pótlásáról. Ez a vállalatvezetők mezegekonyágának, rugalmasságának a próbája lesz. Ha a vásárló egy darabot kér valamiből, kettőt kell előbe tenni, ha kettőt kér, legyen előtte egy tucat.

Mert tegnap így is volt a debreceni üzletekben s így lesz ma is. Az ipar szocialista szektora bőven termeli az árut, csak legyen, aki megvegye. Ma pedig ügylészik, vannak hiszékeny hisztériás vásárlók. Am vásárol-janak. Van bőven mindemből az állami áruházak, a szocialista kereskedelem raktáraiban. Fennakadás nem lesz egy percre sem — ezt megfogadták a debreceni vállalatvezetők is. Állják a vásárlók idő előtti „karácsonyi” ostromát.

Ha tegnap még például a Cikk-tában még a felemás szandálakat is elvitték — olyan párat vettek meg erőnek erejével, melyek egy-egy elkallódott pár megmaradt darabjából adódott össze — és bőven volt vevő a „Fregoli” ruhaszárítóra — akkor ma újból felt raktárak fogadják a vevőt.

A rémhír csak jávára vált a dolgozó népek, ha a hiszékeny hisztériások majd meg is érzék a börtjé...

A debreceni Magasépítő NV fiataljainak a lenini Komszomol a példaképe

A MEMOSz Kossuth-utcai székházában a debreceni építőifjúmunkások a lenini Komszomol lennállásának évfordulóját ünnepelték és ebből az alkalomból ifjúági napot rendeztek, a kultúrjárda megkülönböző műsort nyújtott. — A szocialista kultúra sok szép számmal mutatták be a lelkes SZIT-ifjúk.

A kultúrjárda befejezése után Elek András titkár búcsúzott el az ifjúágtól, miután más fontos munkahelyre osztották be.

Ezután Kohn József, a megválasztott új titkár emlékezett meg a Komszomol-ünnepségről, az évforduló jelentőségét méltatta.

Az egész világ haladó ifjúsága a lenini Komszomol tekinteti példaképnek, a Komszomol példaképe a szocializmus építő népi demokráciák fiataljainak és példaképe a termelésben és tanulásban a debreceni Magasépítő NV SZIT csoportjának is.

A debreceni MEMOSz ifjúág, az építőmunkások úgy teszik külön is emlékeztetést az évfordulótól, hogy egyéni és páros versenyre kapcsolódnak bele az újjáépítésbe. A munkaverseny célja a hároméves terv megrövidítése és az ötéves terv mielőbbi elkezdése.

Az évforduló napján hívták ki egymást páros és egyéni verseny-

re, az ifjúmunkás leányok a fiukat, a szakmunkások az átképzősöket, a fizikai dolgozók a szellemi dolgozókat, az ifjúmunkások idősebb szaktársaikat. A Debreceni Magasépítő NV nagyüzemi SZIT csoportja 350 ifjúmunkása egy emberként vállalta a munkaversenyt. — Így válaszolnak a Rajk-féle galád árulásra is és a többtermelessel valószínűleg a szocializmust.

Szentesi Mihály, a MEMOSz körületi titkára fejezte ki elismerését és köszönetét a lelkes ifjúág példamutató felajánlásukért és kezdeményező munkájukért. A lelkes ünnepség Sztálin generálissziszusz, Rákosi Mátyás és a Komszomol élettelisével ért véget.

Mikszáth és József Attila SZÖVETKEZETI BOLTOKBAN

A város és falu dolgozói egyaránt hatalmas érdeklődést tanúsítanak a jó könyv, a kultúra iránt, amely a felszabadulástól el volt zárva a dolgozó tömegektől. — A Könyvtér, eszt. Nemzeti Vállalat most lehetővé teszi, hogy a falu dolgozói is közvetlenül juthassanak jó könyvekhez. Elhatározták, hogy a falusi szövetkezeti boltokban az eddigieknél fokozottabb mértékben kap helyet a könyv. Eddig száz szövetkezeti boltban árusítottak könyvet, most ezt a számot közelesen ötszázra emelik. A magyar klasszikusok, a szocialista irodalom és tudomány remekei tehát bevonultak a falvak szövetkezeti boltjaiba.

Könyvet a falu dolgozóinak kezébe is! Ezt az elvet fogja valóra váltani a fenti terv. Ezen a téren is jó példa áll előttünk: művelt, jómódú szovjet parasztság példája, mely a Szovjetunió legutóbbi részlein is hozzájárult a legkiválóbb könyvekhez. Nézzük meg egy kis szövet falu példáját.

Szednyevóban — az erdőmenti kis faluban —, sőtét és nyomorúságos volt valamikor a parasztiok élete. Tarasz Grigorjevics Sevcsenko, a nagy ukrajnai író állt itt valamikor és ezen a helyen figyelte meg a földesurakra és kulákokra dolgozó, nincstelen parasztiok nehéz életét.

Azóia a falu — akárcsak az

egész Szovjetunió — hatalmas változások ment keresztül. Három kolhoz, iskolája, klubja, kórháza, takarékpénztára, postakirendeltsége, állattenyésztési iskolája van. A gyönyörű kolhozfalu állandóan fejlődik és fejlődnek a kolhozparasztiok is, ezzel egyidejűleg nőnek az igényeik. Ezért fogadták nagy lelkesedéssel az orosz Szovjetköztársaság kolhozparasztiainak kulturális kezdeményezését — könyvtárak létesítését a kolhozfalvakban.

A kezdeményezés a kirszanovoi terület „Lenin-kolhoz” parasztiaktól indult ki. Szednyevóban, a Sovezenko-kolhoz parasztiaktól haladéktalanul létrehozták a könyvtárat.

A kitűnően felszerelt könyvtárat ünnepélyes keretek között nyitották meg. Valóságos örömuünnep volt ez a nap, melyre előtte a szomszéd kolhozok dolgozói is.

Az ünnepélyen Vlasz Misko — a falu középiskolájának igazgatója — a kolhozfalu kulturális fejlődéséről számolt be.

— Lehetővé vált számunkra — mondotta —, hogy rendszeresen juthassunk az irodalmi újdonságokhoz. A szovjet írók minden könyve eljut ma már a nép közé. Ezek a könyvek megtanítanak bennünket az ember megbecsülésére és segítenek felépíteni az új kommunista társadalmat.

A megnyitó ünnepély után a kolhozparasztiok megkezdtek a könyvek vásárlását. Nagyon sokan vettek meg A. Fagyalev „Ifjú Garda” és Pasa Angelina „Kolhozmezők emberei” című könyveket. Micgurin és Lisenko tudományos munkáit valóságos szíjjelkapkodták. De legtöbben Sztálin életrajzát kérték a könyvtárlatban, 1000 rubel értékű könyvet adtak el ezen a napon. Anyagi könyv fogyott el, hogy azonnal meg kellett rendelni a következő szállítmányt.

A szednyevóiak lelkesedése magával ragadta a megjelent vendégeket és más vidékek kolhozaiban is elhatározták, hogy követik a szednyevóiak példáját. Leghamarabb Andrejevka faluban nyitnak könyvtárat.

E kezdeményezés gyors és lelkes felkarolása csak egyik példája annak, milyen nagy a tudásvágy a Szovjetunió kolhozparasztiáiban, akiket a Bolsevik Párt emelt ki abból a sötét tudatlanságból, ahová a kapitalisták és földesurak taszították őket.

Termelőcsoportot alakítottak Mindszenty volt cselédjei

Zala megyében most tartotta az Mindszenty volt gazdasági cselédei, 50, harmadik típusú termelőszövetkezeti csoport alakuló gyűlését. 16 nekeresdi újgazda, az áruló a haladás útjára léptek, hogy sok tízezer dolgozó paraszt társukkal együtt építsék fel a szocializmust.

Munkájukat ajánlják fel a traktoristák Sztálin születésnapjának megünneplésére

Az Oltai állami gazdaság traktoristái már teljes erővel rákapcsolták az őszi mélyszántás végrehajtására. Eddigi számítások megállapítják, hogy az egész szántóterület 70 százalékát felszántották. A mélyszántást november 3-ára kell befejezni, de a derék traktoristák, akik tíz géppel brigádokban dolgoznak a földeken, elhatározták, hogy tíz nappal hamarabb végzik el az őszi mélyszántási munkákat, hogy ezzel is méltóbban ünnepeljék meg a világ haladó népei nagy vezérének, Sztálin generalisszimuszának a születésnapját. Ugyancsak hasonló munka-

felajánlások történnek a megyében más traktorállomásokon is. A debreceni géppálmáson valósgos verseny indult meg a brigádok között a munkafelajánlásokban. Legjobb példát mutatott a Szabó György vezette Alkotmánybrigád, melynek hat tagja elhatározta, hogy munkájukon felül 50 hold mélyszántással akarják megünnepelni Sztálin generalisszimusz születésnapját. De a többi brigád is lelkes munkával ünnepli minden szabad eszer nagy vezérének, az elnyomottak reményességének 70. születésnapját.

tiprolánc nagy 80 lóerős traktor, mely egymagában több traktor munkáját teljesíti. A rizstelepen is folyik a szántás és itt biztatóak az eredmények. A pallagiak is munkájukat ajánlották fel Sztálin születésnapjára. A búzavetést határidő előtt végezték el és már a mélyszántásnak is elvégezték 65 százalékát. A jó munkával felsorakozó traktoristák méltóképpen ünneplik minden szabad eszer nagy vezérének, az elnyomottak reményességének 70. születésnapját.

Neonfényes hirdetés, élő kirakat, tiszta üzlet sok áruval, szocialista üzletpolitika

Ilyennek kell lenni egy nemzeti vállalatnak

Az MDP városi politikai bizottsága értekezletre hívta össze a debreceni nemzeti vállalatok vezetőit. Ménes János polgármester az értekezleten rámutatott arra, hogy szocialista üzletpolitikát kell folytatni a nemzeti vállalatoknak, egyedül a köz érdek kell, hogy vezesse őket, ne pedig saját vállalatuk mennél nagyobb üzleti haszna. Az e téren mutatkozó hibákra példákat idézett: egy gyümölcsértékesítő nemzeti vállalat háromtagú bizottsága három napig időzött Debrecenben, először lekötötte a debreceni kertészeti közvélemény vállalat exporthez a bizottság egyik „szakértő” régi kereskedő tagjának indítványára. Az eredmény: másutt gyengébb minőségű almát kaptak, a három ember háromnapos itt-tartózkodásának költsége pedig hiábavaló ráadás volt... Ne essenek a vállalatvezetők „szakemberimádásba” — hangoztatta Ménes János —, ne gondolkozzanak a „szakemberek” fejével, csak igyekezzenek elsajátítani szakis-

mereveiket, jó tulajdonságaikat. A nemzeti vállalatok állandóan figyeljék a Magyar Dolgozók Pártja gazdaságpolitikáját, mely ütemterv szerinti érvényesül a gazdasági életben. A fejlődést saját szakállára egy nemzeti vállalat se siettesse, mert azzal épp oly hibát követ el, mintha a régi rend híveinek javát igyekeznék keresni. A nemzeti vállalatoknál mutatkozó hiányosságokról szólva Ménes János felhívta a vállalatvezetőket a tisztaság bevezetésére, a nemzeti vállalatoknak a szocialista kereskedelem magasabbrendűségének megfelelő hirdetésére. Példaként idézte a Szovjetunió szocialista kereskedelmét, amely a pipercikkeltől kezdve a bányafűtőgépekig mindent izétes és szembeálló formában hirdet. Hirdetés, szép üzleti kirakat nélkül kevesebb a forgalom még a piacon egyedül álló nemzeti vállalatnál is! Hirdessenek padokon, oszlopokon, a fürdőben és a Stadionban, sajtóban, megafonon, a hirdetés eszközei valamennyijének igénybevételével a

debreceni nemzeti vállalatok és igyekezzenek ezzel is elősegíteni, hogy városiasabb képet kapjon Debrecen! Ma még egy kezünkön megszámálható, hány neonfényes hirdetés van Debrecenben. A nemzeti vállalatok hirdessenek neonfényvel.

A nemzeti vállalatok üzletüknek bővítésére, új fiókok létesítésére is felhívta Ménes polgármester a figyelmet. Az új fiókok felállításánál gondoljunk a periferiákra is, a kertészek, telepek lakóira. A hatóságokkal való együttműködés szükségének hangoztatása után Ménes János az éberség fontosságára mutatott rá.

Ensi József, a Népbolt vállalatvezetője szólalt fel elsőnek és bejelentette, hogy a Baranyai úton, a Rókházi telepen, a Bűszirményi úti munkáskertvárosban és a Homokkerten nyitják meg a legközelebbi Népbolt-áruhákat. Még több értékes felszólalás hangzott el, így az egyik vállalatvezető bejelentette, hogy november 12-én „Szüvet-hé!” kezdődik Debrecenben, mások az OKA-részletkező kiterjesztésének lehetőségeit világították meg.

Ménes polgármester válaszával ért véget a tartalmas értekezlet.

AZ OKTÓBERI FORRADALOM NEMZETKÖZI JELENTŐSÉGE

A népi demokráciák példái teljes mértékben igazolták a népek nagy vezérének, Sztálinnak előrelátását. Sztálin azt írta az Októberi Forradalomról, hogy „új korszakot nyitott meg, a proletár forradalmak korszakát az imperializmus országában”. — Lengyelország, Csehszlovákia, Bulgária, Románia, Magyarország és Albánia dolgozóinak komunisták pártok vezetésével, a Szovjetunióra támaszkodva, lerázták a kizsákmányoló hatalmat és rátértek a szocializmus építésének útjára.

„Az Októberi Forradalom — mutatott rá Sztálin — szétbomlasztotta az imperializmust, nem csak uralma központjaiban, nemcsak az „anyaországokban”. Csapást mért rá az imperializmus hátszögében, határvidékében, aláta az imperializmus uralmát a gyarmati és a függő országokban.”

Sztálin idézett megállapítását fényesen igazolja a kínai nép hatalmas történelmi győzelme. A kínai népi-felszabadító hadsereg, a Lenin-Sztálin tanításához hű

kínai kommunista párt vezetésevel, szétzúzta a Kuomintang ellenforradalmi hadseregét és külföldi támogatóit. Kína felszabadult és megszületett a Kínai Népköztársaság.

A béke nemzetközi erői hatalmasat nőttek éppen az utolsó napokban, a német demokratikus köztársaság megalakulásával. E fordulat jelentőségére Sztálin mutat rá történelmi fontosságú levelében: „A békeszerződés demokratikus Németország fennállása — írja Sztálin — a békeszerződés Szovjetunió fennállása mellett kizárja újabb háború lehetőségét Európában.”

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom világhosszá tette a népek előtt, hogy végét járja a kapitalizmus és megnyitja az út az általános béke, a szabadság és a szocializmus teljes győzelmé felé. Az imperialisták és jobboldali szocialista cinkosaik kétségbeesett erőfeszítései sem menthetik meg a kapitalizmust közelgő pusztulásától. Olyan században élünk, amelyben minden út a kommunizmushoz vezet!

A Találmányi Hivatal vendégül látta a külföldi vendégeket

Az újítókongresszusra érkezett szovjet sztahanovisták, a lengyel cseh és román élmunkások megtekintették az újító kiállítását, majd az Országos Találmányi Hivatal megvendégelte őket.

Filimonov szovjet sztahanovista bányász elismerését fejezte ki a kiállításon látott újítások felé, de — mint mondomta — a magyar bányáiban még sok a tennivaló a bányáipar gépestése terén. Hangsúlyozta, hogy különös gondot kell fordítani a bányáiparra, mert a bányatermek az ipar kenyere.

Sarjugin szovjet sztahanovista közműves szintén igen figyelemreméltó megjegyzéseket tett az újító kiállításról.

— A kiállítás igen jó benyo-

most tett ránk, különösen felkeltette figyelmemet a fanékküli tevékenység és az előregyártott épületek mezeje. Természetesen vannak még bizonyos elmaradások is. Így pl. nálunk a Szovjetunióban nem csinálnak földrakásokat, mert ez sok jár fogyaszt, hanem földemékből készílik a falat. Erdekes a horonymaró gép, amely a falba fektetett csövek számára vágja ki a szükséges mélyedést, azonban a Szovjetunióban a kőműves minijárt a fal felhúzásánál kihagyja a helyet ezek számára.

Krajcszki, a lengyel küldöttség vezetője jelentősnek tartja, hogy a magyar építőmunkások átvették a Szovjetunió sztahanovista közműveseinek módszerét.

(Részletek Romm és Kapler nagy filmjének szöveghőnyvéből.)

1917. október. A Nagy Októberi Forradalom előestéje. A Bolsevik Párt vezetése alatt Petrográd (a mai Leningrád) munkássága és katonasága lázasan készülődik a hatalom fegyveres átvételére. Az ellenforradalmi Kerenszkij-kormány orgyilkosokat küld a forradalom lelke, szervezője és vezetője, Lenin meggyilkolására. Lenin bujdosni kényszerül, áruhában vesz részt a tanácskozáson, társai, barátai lakásán rejtőzik.

Két férfi jön le a lépcsőn, megáll a kijárat előtt. Lenin, Sztálin vállára teszi a kezét: — Nos...

Rövid, de jelentőségteljes csend. — ...sok szerencsét!

Átölelik egymást. Vaszilij kimegy az utcára. Az uttesten néhány hadapródiskolások. Szuronyok csillognak az éjszakában.

Vaszilij: Mikor kezdődik, Vladimir Iljics? Iljics Lenin: Vaszilij elvtárs, — mondja — tizedikére egybehaladjuk a Központi Bizottságot... Alapos munka vár reánk...

A kapu kinyílik és a fiatal Sztálin katonasapkában, katonaköpenyben kimegy az utcára. Körülnéz és határozott léptekkel átmegy az utca tulsó oldalára.

LENIN ÉS SZTÁLIN A NAGY OKTÓBERI FORRADALOMBAN

Komor épület. A sarkon egy ember áll. Kissé messzebb egy másik. A kapuban Vaszilij alakja tűnik fel. Képz, fel s alá jár-kál, mintha sétálna. Körülnéz, aztán revolvert vesz ki a kabátja zsebéből, megvizsgálja. Az autó mellett álló ember odamegy hozzá.

— Nos mi van? — hangja türelmetlen. — Határoznak... — Miért ilyen sokáig?

Vaszilij: Világjelentőségű kérdésekről döntenek, te meg sokalod...

Vaszilij bemegy az épületbe, ahol egymásra dobott felöltök, sárcipők, sapkák halmái között szakállas öreg munkás ül, — a Központi Bizottság harmadik óra

Lenin szava hallatszik. Lenin a lámpa izzó fényében áll: indultosan, egyszerűen, hatalmasan. Óriási homlok, csillogó tekintet, jobbkarja a levegőt hasítja. Hallgatják: Dzerzsinszkij, Szverdlov, Urickij, Lenin mellett Sztálin áll.

— Nem látok különbséget Trockij és a Kamenyev-Zinovjev-féle indítvány között. Azt ajánlják, hogy — várjunk. A kongresszust-e, az alkotmányozó nemzetgyűlést-e, — mindegy, csak várni. Teljesen igaza van Sztálin elvtársnak, amikor azt mondja,

hogy nem várhatunk addig, míg a burzsoázia elfojtja a forradalmat. Trockij és Kamenyev-Zinovjev ajánlata tökéletes hülyeség, vagy tiszta árulás. Ismétlem — teljes határozottsággal és elszántsággal fel kell vetnünk a fegyveres, az azonnali fegyveres felkelés és a szovjet hatalom átvételének kérdését...

Vaszilij becsukja az ajtót és a kijárat felé siet. Lovasjáró vágtat az utcán.

A páncélos hadosztály laktanyájának kapuja feltárul. Bögyve zakatolva robnak ki a páncélkocsik. A bástyatoronyban géppuskák. A hidon tüzérség dübörög. Gyalogos menetoszlopok húznak végelláthatatlanul.

A gyárudvaron felfegyverzett munkások szakaszai, századai, zászlóaljai. Páncélosautó érkezik.

— Elvtársak! Készen vagytok? — Készen vagyunk! — dörög a válasz.

A szuronyok megmozdulnak az oszlopok a kijárat felé árnak. Jobbról-balról páncélos autók mobilok.

Az éjszakai égen feketén rajzolódik a csatahajók óriási teste. Kürtszó. A matrózok a felső

fedélzetten sorakoznak. Egy matróz, már nem fiatal, magasra emeli puskáját:

— Elvtársak! Most pedig elindulunk, hogy fegyverrel letörjük a töke hatalmát, egyszerűsindkorra. Elindulunk, hogy forradalmat csináljunk, hogy minden leigázzott és kizsákmányolt ember álmát megvalósítsuk. Eljen a Szovjethatalom, eljen Lenin!

Petrográd térképe. Messziről az Internacionálé akkordjai hallatszanak. A városban lövöldözés. Petrográd térképén színes ceruzával jeleket húznak. A hidakhoz kövér köröket vonnak. Az asztalnál: Lenin, Sztálin, Szverdlov, Dzerzsinszkij. (Felvonul a Vörös Gárda. Felvonulnak a katonák. Támadnak a tengerészek. Feltámadt a felfegyverzett nép. Csatahajók usznak Petrográd felé.)

Harc a Téli Palotában. Az Ideiglenes Kormány főhadiszállását Matvejev gyári zászlóaljai rohamozzák. Az oszlopok mögött hadapródiskolások egyre gyűnő ellenállása. Vörös Gárdisták behatolnak a palotába. A miniszterek felállnak.

Matvejev: A Forradalmi Katonatanács nevében... Csendeseb-

ben elvtársak! (Int a vörös gárdistáknak, azok körülveszik a minisztereket). — A Forradalmi Tanács nevében az Ideiglenes Kormányt letartóztatottak nyilvánítom. Nyugalom, polgártársak, semmi baj! Proletárforradalom mindössze...

Iljics Lenin elvtársaival végigmegy a Szmolni folyosóján. Kiáltás: — Iljics! — Az emberek Leninhez rohannak.

— Lenin! — Iljics! — Vladimir Iljics.

Iljics, Sztálin és Dzerzsinszkij mennek a Szmolni folyosóján. — Hol van? — Ott... Ott...

Izzadt, borostás parasztkatoná rohan a terembe, vállán puskát két könyökével utat tör magának a szónoki emelvény felé és Leninre bámul. Soká — soká nézi Lenint, hogy lássa és soha ne felejtse el — milyen Lenin. Aztán hirtelen újjongva felkiált: Közönséges, egyszerű ember!

Iljics az emelvény széléhez megy. A terem elcsendesedik. Lenin beszél:

— Elvtársak! — mondja — a munkás és parasztforradalom, melynek szükségességét a bolsevikok mindig hangoztatták, megvalósult.

DEBRECZEN 4. OLDAL 1949. XL. 4.

1000 volt a jó, mint a rossz

Tegnap a vármegyei háza kisgyűlési termében gyűltek össze az összes hajdúmegyei községek vezetője, hogy beszámoljanak a búzavetési-ütemterv végrehajtásának tapasztalatairól.

Elsőnek Dani Imre a Mezőgazdasági Igazgatóság elnöke beszámolt a budapesti Mezőgazdasági Igazgatóságok értekezletéről. Elmondta, hogy országos viszonylatban Hajdú megye a jó közkezdő került, akiknek sikerült az ütemtervet maradéktalanul végrehajtaniuk. De voltak hibák is.

Tiszacsege került szóba a hibákban. Hiányosságok voltak a munkálatok megszervezésénél. Laza volt az ellenőrzés, a jelentések sohasem futottak be rendszeresen. Hiba mutatkozott Nyírábrányban is, de csak a kezdeti

stádiumban. A kulákok rémhíreinek ült fel a község dolgozóinak egy része, azonban a tervszerű felvilágosító munka dalmaskodott és Nyírábrány is száz százalékban elvégezte a tervet.

Rosch volt Balmazújváros és általában a szikes területek. De túlnyomórészt a jó jutott többségre, így Debrecenen kívül a megye 90 százaléka idejében és helyesen hajtotta végre az ütemtervet.

Az őszi mélyszántás következik. Elfogadták Komárom és Esztergom megye szántási versenyfelhívását. — Elhatározták, hogy november 26-ra végeznek az őszi mélyszántási munkálatokkal, hogy ezzel is hozzájáruljanak az országos ünneplésekhez Sztálin születésnapja alkalmából.

A Szovjetunió traktorosainak tapasztalatait használják fel a gépállomások dolgozói

A gépállomások szocialista munkaversenye jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a dolgozó parasztság, különösen pedig a termelőszövetkezeti csoportok őszi szántás-terveit idejében végrehajtották. Országos viszonylatban a gépállomások közötti munkaversenyben a miskolci gépállomás október közepén elért 403 pontjával az első helyre került.

Békés megyében a vésztői gépállomáson Nagy Béla traktoros,

brigádvezető az elmúlt héten elért 931 pontos egyéni eredményével országos csúcseredményt ért el, több mint 220 százaléka teljesítette heti normáját.

A gépállomások dolgozói azonban nem elégedtek meg eddigi sikereikkel. Több helyről leveleket fordultak a Szovjetunió traktorosaihoz, hogy azok tapasztalataiból okulva, még eredményesebb munkát végezhesse az egész dolgozó nép javára.

837 egyetem és főiskola működik a Szovjetunióban

A nagy októberi szocialista forradalom küszöbén álló 32. évfolymú alkalmából Szergej Kalfanov felsőoktatási miniszter beszámolt azokról az eredményekről, amelyeket a szovjet hatalom a felsőoktatás terén elért.

Lenin már a szovjet állam létezésének első hónapjaiban feladatul tűzte ki a szovjet nép elé a tudomány minden irányú fejlesztését, mondomta. — A forradalom előtti időkben az országban összesen 91

felsőiskola létezett, amelyekben 112.000 diák tanult. Jelenleg a Szovjetunióban 837 egyetem és főiskola működik, a diákok száma pedig elérte a 771 ezret és ha ehhez hozzászámítjuk azokat, akik az úgynevezett levelező felső iskolákban tanulnak anélkül, hogy tanulmányaik miatt abbahagynák termelő munkájukat, úgy a főiskolai tanulók száma a Szovjetunióban túlhaladja az egymilliót.

Agyonrugdalta jóismerését, mert nem akart vele gyalogolni

Ez év április 28-án véres esemény történt Berettyóújfaluban a vasúti állomáson. Kovács Imre végzetlen tántor és Fónagy Imre városi gazdálkodó együtt akartak hazautazni. Azonban a vonatot lekétek, előtűk ment el Fónagy gyalog készült nekivágni az útnak, de Kovács Imre nem akart vele gyalogolni. Fónagy arcátütötte Kovács Imrét, mire az földre teperte Fónagyot és csizmájával rugdosni kezdte. Harmincbárom rúgást tett Kovács parkos csizmasarkával és fejével, Fónagy eszméletlenül maradt a sinek mellett, pár perc múlva kiszenvedett. Kovács később visszament az állomáshoz és újból megrugdosta. Kovácsot őrizetbe vették és a debreceni megyei bíróság elé ke-

rült. A tárgyaláson kiderült, hogy Kovács, ha iszik, szinte beszámíthatatlanság határán áll: apját is megtámadta és ki akarta szúrni a szemét, más alkalommal meg italt állapotban a vasúti kocsiában kezdett garázdálkodni, az utasok úgy védekeztek, hogy közös erővel lefogták és bezárták egy fülkébe.

Az orvosszakértő is megerősítette szakvéleményében, hogy Kovács Imre alig beszámítható, ha sokat iszik.

A bíróság erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondotta ki bűnösnek Kovács Imrét és 3 évi börtönrre ítélte. Az ítéletben az államügyész és Kovács Imre egyaránt megnyugodtak, így az ítélet jogerős.

A debreceni bázis iskola teadéltánja

A szabadságteleni Szülői Munkaközösség és a bázis iskola nevelőtestülete most tartotta ismerkedő teadéltánját.

Itt a szülők és pedagógusok mint különböző területen munkálkodók, de egyenértékű nevelők ismerték fel és látták meg megváltozott társadalmi, gazdasági és politikai viszonyukból követendő az oktatás, a szocialista nevelés vonalán rájuk váró közös teadéltánokat.

Gál István igazgató az alkalommal bázis iskoláknak a többi iskolák közötti élejáró péld-

damutató szerepére világított rá. Ugyanekkor kihangsúlyozta a tantestület és szülők munkaközösségének a kiszélesítését, valamint a két fontos nevelési tényező baráti együttműködését. A fontosságát Dr. Kusztós Dénes nevelő a hős lenini Kom-szoltól követendő példaképpül állította ifjúságunk elé. Az egybegyűlt nagy közönség a pedagógusok és szülők részéről szolgáltatott gazdag műsorok szórakoztatták. A sikeres ünnepség megrendezése Tokaji Józsefné tanügyi főigazgatóné és Darányi Józsefné, a Szülői Munkaközösség vezetője érdemé-

Színház

Páratlanul érdekes kritikákat rendeztek tegnap este a Csokonai Színházban. A vitadaráb a „Moszkvai jellelem” volt, melynek vitáján a Kom-szomolnóiban résztvettek a társulat tagjai és a sajtó kritikusai. Ez volt az első est, hogy a társulat tagjai a lapok, valamint a kultúrfelelősök közösen értékelték ki a lapkritika alapján a darabot és a szerepek játékát. Mindkét részről komoly tanulságokat eredményezett a vita.

SZÍNHÁZI MŰSOR

Pénteken este fél 8-kor: Moszkvai jellelem, Ady-berlet 5. sz.
Szombaton este fél 8-kor: Moszkvai jellelem, Gorky-berlet 5. sz.
Vasárnap du. fél 4-kor: Dohányon vett kapitány, Berlet-szűnet

Zathureczky Ede hangversenye

Enyhe derűs éjre adó bejelentéssel kezdődött a hétfői esti koncert: egy reményteljes, hogy a művész a terem hideg levegője elleni védekezésül pulloverben fog játszani és ezért elnevezést kér. A művész frakkja alatt sárga pullover azonban csak egy két pillanatra volt a közönség derűs érdeklődésének tárgya, mert megszállt zathureczky Ede hozta. Már az első számként előadott Coralli műve kezdte a koncertet. A művész a művészi nagyságnak és szépségnek járva mélyesen áldozott voltokat ki-mondva, akik összegyűltek hogy egy ritka művészi élménynek részesei legyenek. Kristálytisztán ívelt a hegged, hol bárosnyos, hol szegvedőit bőrszó hangja, Corelli, Baoh és a halhatatlan Kreutzer-szonata edta Zathureczky Ede műsorának első felét. A klasszikus tolmácsolásban a művész játéka meg ereitelt, meg elmélyült, még igazabb volt, mint amit legutóbbi debreceni szereplésekor elvezthetünk. A művészi élményvilág szigetjébe szorított tártá fel az óntádoan hallgató közönség előtt s még az is közelebb került a klasszikus művek ezer szépségéhez, aki zenei képzettség vagy legalábbis „hangverseny-rutin” híján nem ismeri a műveket, a zsenit pedig a hallották nyomán nemcsak a megdöbbentő felismerés, hanem adhatta át magát, hanem felgyelhetett értekelő fülel és szemmel Zathureczkynek Európa-szerte elismert briliáns technikájára játékaiknél halitlan könnyedségére és pontos hűségére.

A szépségű közönség nem is farkasodott a tápsal s ez csak fokozódott a műsor második felében, amelyben már mindenki számára hozzáférhető művek voltak. Chausson műve lírai légyággal szalt meg, majd Bartókának sz interpretáció művész földolgozásában a gyarmatkelet szant napdátja nemeg egy szórakozásról fogva hatott. A ráadásul adott Baoh: Aria méltó viszonzása volt a tomboló ünneplésre.

Hydu István a zongoránál hu és alkalmazkodo kísérőnek bizanyult, a Kreutzer-szonatában pedig méltó társa volt Zathureczky Ede-nek.

MOZI

Vasárnap: Vig Filmszínház

Vladimir Iljics Lenin életéről szóló hatalmas dokumentumfilm nyitja meg kaput az új napjait Vigzsinház moz, mely nevét is megváltoztatta és ahogy nevezetűk hirdeti majd va, sarrapolt, felvette a Vig Filmszínház nevet.

Cyenyörű lett a mozi Halványzöld olvasnokban új fajtáblák neón és kromiákkal csillogása fogad, az új nézők a ragyogó borító meleg színe fogad. Bent is neón, feketére lakkozott modern székek, a vetítővászon előtt egy kis színpad, kétoldali oszlopok színesfényűtűsú neonrózsákka.

APOLLO
4, 6, 8 órák
A forradalom hősi napjai
A Viborgi városrészt
METEOR
Fél 4, fél 6, fél 8 órák
Lengyel film, a bányászok hősi ellenállásáról
Acélszivek
VIGSZÍNHÁZ
DISZTANUTÓ ELŐADÁS
november 6-án, vasárnap este 8 órák:
Vladimir Iljics Lenin élete

Hírek Felhívás

A polgármester felhívja a háztulajdonosokat, hogy házaikat vasárnap és hétfőn, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján lobogózzák fel.

Ügyeletes gyógyszerárak
1. hó 29-től november 4-ig: „R”-mennyiség” Csepő uca 22. „Sas” Hatvan utca 66.

Várható időjárás, Mérsékelt, felhős, páras idő, helyenként köd. Többelől eső, havasegő, havazás. A hőmérséklet alig változik.

Rádióműsor. Péntek. Kossuth-rádió 7.20: Inouék, 7.35: Műsorismertette, 7.45: Magyar nóták, 11.30: Hangfelmérések, 11.40: Három szájnyitók, 12.15: Az 1. honvéderületi zenekar játéka, 13.30: Szept. melódiák, 13.50: Magyar nóták, 14.15: A házi együttes játéka, Ladányi Ilona énekel, 14.45: Orosz karmazene, 16: Rádióiskola, 16.40: Marxista-leninista negyedóra, 17.10: Dairódelim mesterel, 17.50: A társulató negyedóra, 18.05: Táncezene, 19: Szórakoztató zene, 19.15: Rádió szeminárium, 21: Szóhalggyen-hegyvidéken, Sikolya István énekel, 22.20: Kórusk mosolya, 23.45: Táncezene. — Peton-rádió, 7.20: Orosz társulmányok az elektrotechnikában, 7.30: Hangfelmérések, 8.30: Új lemezek, 10.15: Hangfelmérések, 11.10: Ovodások műsora, 14.30: Martiny Lajos zongorázik, 15: Rádióiskola, 15.40: Dozza György dalkora, 16.40: Egyveleg Luceni művelői, 17: Dolgozó zenészköze, 17.20: Zádor Zoltán tánczeneke, 17.45: Konyvszemle, 18: Hangfelmérések, 18.10: Kerdezz — felelek, 18.45: Hangfelmérések, 19: Az ifjúg hangja, 19.20: Sziv kúdi szívek szívesen, 19.40: Falurádió 20: Tarka zene, 21.20: Szórakoztató zenekari muzika, 22: Új lemezek, 22.10: Közvetítés Varsóból.

Ma lesz Luigi Renzi orgonahangversenye. A debreceni O-asz Kulturális rendezésében ma este fél nyolckor a kollégium Oratóriumában tartja meg orgonahangversenyét Luigi Renzi, a neves olasz orgonista. A hangverseny teljesen ingyenes.

Megjelenik a Népközlársaság minisztertanácsának rendelete a joggyakorlat és az egyéges ügyvédi és bírói vizsga tárgyában. A Magyar Közlöny november 3-ai, csütörtöki száma közli a rendeletet és az igazságügyminiszter rendeletét a végrehajtás ügyében. A Magyar Közlöny kapható a „Debreceni” kiadóhivatalában.

Hirdetmény. Felhívom a tehetőseket figyelmét, kiknél a tehetősebb állban bármilyen változás áll be (vétel, eladás, ellet, kényszerűadás stb.) azonnal jelentsek a Városháza felelelet 9-számú szobában. Továbbá felhívom az érdeklőket, hogy tejeszolgáltatási kötelezettségüknek pontosan tegyenek eleget, mert az ellenetők ellen az eljárás megindított. Debrecen város Közzéltási Irodája, mint az O. K. J. debreceni Kirendelésége.

A debreceni Postás Dalkör és a postások kultúrcsoportja a postás szakszervezet székházában, a volt „Margit”-ban szombaton este 8 órai kezdettel műsoros táncestet rendez. A műsorban a dalkör énekszámai, szavaltatok, népi táncok, páros jelenetek és egyfelvonásos énekszámok szerepelnek.

A Debreceni Tüzeltő és zönség, hogy az állomástéri (volt Vass, TUKER) telepet áthelyezze a Szoboszlai u. 3. sz. alá. Egyben közli a közönséggel, hogy a város különböző helyein 13 fők telep áll a fogyasztók rendelkezésére. Telefon: 33-08.

Az Árpád-téri templomban vasárnap reggel a 9 órák kezdődő istentiszteleten urvacsoportos lesz. Előkezdületül minden nap délután 6 órai kezdettel harangszóval van istentisztelet.

Leszedték és elvitték Szegedi Lajos vasbetonszerelősegéd Balaon utca 66. szám alatti lakos kerítését. Ugyanakkor éjel a kerítés mellett lévő tengericsutkarakás; széjelzőrűk és megdézsmáltak. A nyomozás megindult.

Viborgi városrészt (Apollo). A filmet már az elmúlt ézezonban is nagy sikerrel játszotta a filmszínház Most újlagos bemutatása alkalmából csak údvözölni tudjuk a mozi vezetőségnek ezt az elhatározását hogy az Októberi Forradalom évfordulójára ismét műsorra tűzte ezt a gyönyörű szovjet filmet.

Szülők és tanárok

Szülők és tanárok. — Szerkesztő: Sándor Kibirtkos, Tornyos-tanya. — Lektor: G. Sándor, npx Bank 112. Iboya Ham f. Jance városi alizet, Mikkeresi út 7. Iboya, Sillagyi Sándor npx Nagycsere 18. Sándor Szilgyártó Ilona npx Toth A. u. 17. Eva, Varsányi Lajos MAV Ióiszat Garai u. 22. Berta, Naszleány Jenő szabó s. Ruyter u. 13. Eva Toth László alk munk. Torockó u. 64. László, Vastag Péter pályamester Kassa út 12. Péter Torocozai Bela gumijav. Vendég u. 48. László, Papp István MAV üzemi alizet Kúrtos u. 5. Aniko, Balogh János gazd. alk. Belle. gelyó 251. János, Harsányi Endre Vengyős Szobozsai út 4-b. Endre, Kovács Lajos postaalizet Csep u. 18. László, Nádhai Sándor rakodómunkás Kishegyész út 16. Irén, Szabó Mihály gazdasági telepor Oláh Gábor u. 23. Sándor, Toth Mihály npx Bank 122. Mihály, Toth László npx Bank 103. Ferenc Pogonyi Sándor pályamester Budai u. 1. b. Zsófia, Nagy Sándor, DNYIV raktárnok Kisfaludi u. sándor, Takács József szabó Martinovics-u. 5. József, Mendre László MAV lakatos Csokonai u. 39. László.

Eljegyzések: Boros József gazdálkodó Vere dűlő 54 és Szobonyu Katalin u. Vere dűlő 37. Lisztes József bírói Bellegelő 132 és Oláh Erzsébet Bellegelő 215. Alföldi Sándor lerészabó s. Kar u. 13 és Novozel Sarolta Budai Ezerlás u. 36. Szabó Gábor bérő Páltag 23e. és Toth Julia Páltag 27. Kovács Thimerné szabó s. Budapest és Szabó Margit Kandia u. 4. Birki János npx Bellegelő 379 és Pódi Katalin Bellegelő 401. Takács Gábor npx Bellegelő 379 és Balogh Irén Fancsika 32. Kise Sándor János u. 32 és Kozma Erzsébet János u. 32. Kossai István festő s. Baross u. 35. és Székelyhidi Mária Meceza u. 9. Borusz László tizty. Halap 65. és Rizo Julianna Halap 158. Bara Lajos npx Bellegelő 630 és Koroknai Julia Mace 45. Berce Gyula MAV alizet Józsa és Taragó Julianna Szekely u. 39. Kóka Gábor npx Teglas és Tokés Zsuzsanna Teger u. 9. Kapusi Béla MAV tizty. Vendég u. 62. és Péter Margit Dévaványa.

Házasságok: Kasár József tiztyó Kápest és Király Mária Egyetem. Fisch Abner kereskedő Stecheny u. 33. és Klein Edit Budapest, Péter József asztalos és Király F. u. 4. és Schwarzkopf Eva Darabos u. 20. Elap Andras npx Hadháztelep 13. és Kall Mária Busi u. 9. Király Sándor npx Fancsika 56. és Györi Erzsébet Fancsika 22. Kovács Barna növénytermelési felügyelő Dozza u. 2. és Klemen Julia Dozza u. 2. Gárgoly Sándor npx Csillag u. 37. és Kélemen Julia Csillag u. 37. Igó Pál rendőrnagy Berettyóújfalú és Szekeres Rózsa Hatvan u. 1. Grünwald Benjámin betonárpáros Simonyi u. 60. és Ohbaum Irén Simonyi u. 60.

Hatalozások: Kass Mária 20 éves Csallagony u. 8. Szilgyártó Eva 4 hónapos Pest u. 4. Steier Lajos 40 éves s. 67 éves Kintzy u. 75. 8. havat Bertalan Gy. m. m. tanácsos 64 éves ehtlen u. 74. Szabó Miklós MAV tizty. házi munkás 21 éves Telek u. 68.

Dr. Fősa Péter, a „Néplap” szerkesztőjét pártja Szegedre helyezte, a „Délmagyarország” szerkesztői teendőinek ellátásával bízza meg. Dr. Fősa Péterben igazi kollégát ismertek meg a „Debreceni” munkatársai is: sok sikert kívánunk neki új munkahelyén.

Az Állami Csokonai Színház bérbevevő a színház közelében lévő nagyobb méretű terület.

Ménistállót akar építeni Tiszacsege. A tiszacsegei képviselőtestület elhatározta, hogy egy ménistállót épít. Az építés költségeit államsegélyből kívánja fedezni. A megyei kisgyűlés felterjesztette a földművelésügyi miniszterumba a tiszacsegeiek kérését 16.000 forint államsegély iránt.

Nem kap negyedik vásárt Hajdudorog. Három országos vásárt tartottak eddig egy évben Hajdudorogon. A dorogi képviselőtestület, eg negyedik vásár engedélyezését kérte. A megyei kisgyűlés a kérelmet elutasította, mert a szocialista fejlődés nem illik a vásárok szaporítására.

Lopások. Nagy Imréné nyírmártonfalvai lakostól Debrecenben vásárlás közben a kosarából kilopák a pénztárcáját 200 forinttal. — Varga István Bellegelő 277 alatti lakos ójából elloptak nyolc aprófőzést. Előzőnap két kacsát vittek el. — Gábor Józsefné Ajtó u. 12. szám alatti lakostól az egyik üzletben vásárlás közben a retiküljéből ellopták a pénztárcáját 230 forinttal. — Erdős Sándor kereskedőség, debreceni Nagyerdei körút 52. alatti lakos panaszt tett, hogy fia mikádó kabátját az egyik iskola helyiségéből ellopták.

Ha nem veszel toto szelvényt nem is ismerheted.

SPORT

Ma lesz Moszkvában a Szovjet Kupa döntője

A Debrecenben járt Torpedó csapata játéza a döntő a M. Dinamóval

Hetek óta nagy sikerrel folyik a Torpedó szintén 2:1-re győzött a Szovjetunióban a Szovjet Kupáért a legjobb labdarúgócsapatok küzdelme. A kupaküzdelmek a befejezéshez értek. A közpöntöntőben a Moszkvai Dinamo 2:1-re győzte le a Szpartakot, míg a

A dánok legyőzték a svédek

A magyar labdarúgó utolsó nagy próbája november 20-án lesz, amikor is Budapesten az olimpiai bajnokságot nyert svéd válogatott ellen játszik válogatott csapatunk lemeretes, hogy júniusban Stokholmban 2:2 volt az eredmény a most a svédek Budapesten szeretnének visszavágni a hazai pályán vereséggel felelő döntelent.

A svéd válogatott vasárnap Koppenhágában játszott a dánok ellen. A 49. válogatott találkozó nagy meglepe-

térs a dánok győztek 3:2-re. A dánok négy perccel a játék vége előtt 11. szöböl rugtak győztes góljukat a 40 ezer néző üljongása közepette. A félidőben a svédek 1:0-ra vezettek. Most ez a svédek válogatott kerete: Lindberg, K. Nordahl, Åslund, S. Andersson, Mellbergson, Jeppson, Palmer, Sundquist, N. Andersson, H. Andersson, Leander, Mollbergson, Nilsson, Jacobsen, Johnson, Nilsson Goen.

Hajdúsámon az élen!

A sporthivatalban most állították össze a megyei próbázatok százalékos eredményét. A megyében a legjobb Hajdúsámon teljesítette az előzetes próbákat. A leggyengébben az utolsó között van: Vámospárcs. Főnökladány és Hajdudorog. Az élen ez a helyzet:

1. Hajdúnánás (a próbázatot 78 százalégra teljesítette) a próbázatok vezetője: Hegyi Anna, 2. Egyek 72,4 százalékkal, vezető: Bánk István, 3. Hajdúnánás 65 százalékkal, 4. Nyírábrány 62 százalékkal.

Debrecenben és a megye 14 helyén rendeznek vasárnap MHK próbázásokat. Debrecenben ezenkívül még szombaton délután is lesz próbázás. Mindkét napon a Stadionban lesznek a próbák. Itt hívjuk fel az igazolvánnyal rendelkezők figyelmét arra, hogy ez az utolsó próbázati alkalmuk s aki benevezett a mozgalomra, tegye kötelességének a próbázást.

Győri hang:

„Orulának a döntetlennek!”
Vasárnap a Győri ETO játéka Debrecenben a D. Lokomotívval. Győrben bizakodással tekintenek a mérkőzésre a városi hazai szurkolók. Barátok más véleményen van ez mondogatja: „Orulnak ha nagy kudarc arán az egyik pontot megszerezhetnének!”

A Lokomotív tegnap edzést tartott. A csapatösszeállítást holnap hozzák nyilvánosságra. A mérkőzés vasárnap délután 2 órakor kezdik.

KERULETI I. OSZTÁLY

1. D. Lok. II.	8	21: 8	12
2. D. Villánygyár	6	18: 8	11
3. B. MASZOVOL	6	20: 9	10
4. Hőszerény	8	22: 12	10
5. D. MEFESZ	8	25: 15	10
6. Búdszentimihály	7	20: 14	10
7. Derecske	7	13: 10	9
8. D. Ezerföld	6	10: 8	7
9. Tiszafüred	8	10: 11	6
10. Hajdudorog	7	13: 14	5
11. D. Népből	8	13: 32	5
12. Hajdúszoboszló	9	21: 27	4
13. D. Fásók	7	13: 21	4
14. Balmazújváros	7	13: 24	4
15. Sárretudvar	6	9: 19	4
16. Polgar	7	10: 18	2

Megjegyzés: A Tiszafüred-Hajdúszoboszló mérkőzés eredménye megismerve, pontot egyik csapat sem kapott.

A KERULETI NŐI KÉZILABDA BAJNOKSÁG VÉGEREDMÉNYE

1. D. Fásók	6	23: 5	9
2. D. MEFESZ	6	5: 4	9
3. BÉTI	6	7: 7	9
4. VAOSZ	6	10: 3	7
5. PVSK	6	10: 10	6
6. Előre II.	5	5: 14	—
7. D. Lendület II.	5	0: 14	—

A KIOSZ bajnokság állása:

1. Húos	8	32: 6	16
2. Szabók	8	27: 8	11
3. Asztalosok	8	22: 11	11
4. Kályhás	8	16: 12	9
5. Timárók	10	14: 14	9
6. Vasasok	8	8: 12	7
7. Értelmészek	6	9: 14	5
8. Cipészek	8	11: 29	5
9. Óráosk	7	12: 19	4
10. Oszmadiák	8	5: 17	4
11. Építők	5	6: 19	3

KIOSZ eredmények. Csikmadia—Szabók 1:1. Asztalos—Timár 2:1. Húos—Kályhás 1:0. Cipész—Óráosk 3:1. Építők—Vasasok elmaradt.

—U—
Az országos egyéni öklívívó bajnokság vasárnap kezdődik Budapesten. A ranglista alapján a súlycsoportonként 4 legjobb művi harci a bajnokságban. A szövetségben most készítettek el az indulásra jogosultak névsorát. A debreceniek közül Karolyfi a középsúlyban, Kovács Attila a nehézsúlyban indulhat. A pályafutásánál Dobó tartalék.

Totótippek:

MTK—Kispest	2	x	2	2
S. Tárnai—Ferenov.	1	2	2	2
Csepel—MATEOSZ	1	x	x	x
Vasas—Dorog	1	1	x	x
D. Lok.—ETO	x	1	1	1
Soroksár—Szomb. Lok.	2	x	2	2
Olajmunkás—SZAC	1	2	x	2
PBFC—Tatabánya	x	2	x	2
SVSE—GYVSE	1	x	2	2
SZMTÉ—Bp. Lok.	1	1	x	2
Mátészalka—Diósgyőr	2	2	x	2
MMVTE—Ózd	1	x	2	2

Pótmeccsek:

Sz. Lok.—Békéscsaba	1	2	x
Ujpest—Előre	1	1	1
STK—Kistext	1	1	1
Kiskunhalas—Makó	2	x	1

Játékvezetőküldés vasárnapra:

NB I.: D. Lokomotív—ETO, v: Bánk István (Egri, Tamás).
NB II.: Saurhely—Kistext, v: Gut. Freund.
NB III.: tegnap számunkban már koroltuk a küldést.
Kerületi I. osztály:
D. Fásók—B. MASZOVOL, v: Sároci. (Mocsári Sorszegi).
D. Lokomotív II.—Bujváros, v: dr Gyöngyösi (Szabo L., Várkonyi).
D. Egyetem—Búdszentimihály, v: Veres (Domán Zsigmond).
Polgar—Népből, v: Ekl (Hawellant).
Derecske—D. Villánygyár, v: Kiss F. (Nagy L. S.).
Hőszerény—MEMOSZ, v: Biró I. (Lovas, Kovács).
Sárretudvari—Hajdudorog, v: Felcs. (Kapus).

Január 1-től csak azok sportolhatnak, akik sportorvosi vizsgálaton résztvettek és igazolványukra a vizsgálat eredményét rávezették.
Csapatkapitányt kell választani minden egyesületben — ezt határozta el az MBSZ a csapatkapitányoknak az eddigiéknél fontosabb és felelősebb feladatát lesz. Megválasztásukat november 14-ig kell eszközölni.
Országos tornász csapatbajnoksági verseny és vidéki csapatbajnoksági rendezés szombaton és vasárnap Budapesten.

Debreceni vendéglátóipari szakosztály—Bp. Szállodaiipari NV 3:1 (1:0).
Budapesti népliget állatkertben vezető: Felcs. (Debrecen). A debreceniek ebben a felállításban játszottak: Hérvári — Hajdu, Racz, Hegymegi — Fülöp, Tamás — Penyige, Kicsi, Szakacs, Baré, Simon Gótvócs, Szakacs 2 Baré, Ill. Kulcsár Jók: K. Vári, Racz, Tamás, Kes. Baré, Penyige, Szakacs. Asztalosban a debreceniek 13:12 arányban győztek. A győzelmet Lengyel Levente 5 Lengyel Barna 5, Lengyel Csaba, Szabo Márton András szereztek.

— Novemberben 77 százalékkal több szappan. Hetvenhá százalékkal több szappant hoz forgalomba november hónapban a Középrti, a Népből, a Fűszert és a kiskereskedelem, mint az elmúlt hónapban. A több áru szappantermelésünk emelkedésének köszönhető.

— Gömöri Margit parasztleány, aki nyolc elemi végzet, beiratkozott a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemre, a bányamérnöki szakra. Gömöri Margit, bár képessége volt hozzá, a régi fasiszta világban nem tudott tovább tanulni. A népi demokrácia most módot nyújt neki, hogy tehetségéért szerint tovább képezze magát.

— Százharmincöt színben készülnek az ötéves terv női ruhászövelei. A gyapjúszövetminta tervezését központosították és most készültek el az ötéves terv első tavaszának és nyarának gyapjúszövetminta. — Tízennyolcféle gyapjúszövet készül és csupán a női ruhászöveket szinkartályja 135 színt tartalmaz.

— Magyar gyógyszer készül a vérkeringés ellen. Foghúzágnál is azonnal ellátja a vérzést az új gyógyszer. A szájszűrésnél különösen nagy jelentősége van az új Tromblafort vérárvásztó szernek, amellyel már nagyban gyártanak.

— December 1-re elkészül a mohácsi kombinát tíz munkáslakóháza. Itt laknak a kombinátban dolgozó szakmunkások. Az új lakóházak a legkorszerűbbek.

— Asszonyvezető egy termelőcsoport élén. Szeged tanyavilágában Lengyel kápolnán megalakult a „Kogut” termelőcsoport, melynek tíz tagja 64 hold földön gazdálkodik. A csoport vezetője Simics Ferencné dolgozó parasztnő.

— Lopásból származó kerékpárokat talált meg a rendőrség egy kerékpártolvaj elfogása után. A kerékpárok száma 55.916 és 154.891. A kerékpárokat igazolt tulajdonosa átvetheti a Rendőrség büntügyi osztálya földszint 41. aljt.

— Öngyilkos lett Biharkeresztesen Szécs Sándor 74 éves földműves. Felakasztotta magát a padlason egy szegre. Mire rá aláltak, már halott volt. Tettét idős kora és betegsége miatt követte el.

— Leesték az első hó. Szerdán reggel Keszthely és Kaposvár környékén valamint Miskolcon leestett az első hó. Az ország több helyén havasodott eset. A hó hamar köszöntött meg, más években csak három héttel később, november 20-án körül jelentkezik a hó. Debrecenben tegnap reggel esett egy kevés hó muatós.

— Összetűközt két repülőgép a washingtoni repülőter fölött. Egy katonai gép és egy Skymaster üzemszög ütközött össze, az áldozatok száma 53.

— November 6-án avatják fel a vásárosnaményi Tisza-hidat. A fásították 1944-ben felrobbantották a vásárosnaményi hidat. Emiatt két járás 29 falujának dolgozóit a legnyomóbb közlekedési nehézségekkel küzdötték. A lakosság egyetlen kómpal szállította mezőgazdasági terményeit, a szerkező sokszor egy teljes napig várakoztak a kómp előtt. A 23 község lakosságának közlekedéséért most egy csapásri megoldja az új vásárosnaményi hidat, amely 215 méter hosszú és 10 méter széles. A Tisza, szélessége nyolc és fél méter, két és fél méterrel szélesebb mint a régi hidat volt. Az új vásárosnaményi Tisza-hidat november 6-án avatják fel.

HIRDETÁNY

Nromatikus felhívom a cukorrépa termelő gazdákat hogy a teljes cukorrépa termés gyári feldolgozására történő átadásra minden cukorrépa koteleek átadni. A termelők a cukorrépa terményükből semmi sem tartható vissza, mert ezáltal nemzetgazdasági szempontból is felbecsülhetetlen károkat idéznek elő. A cukorrépa barmely más célra történő felhasználása szerződésellenes. Akik a rendeletet be nem tartják, 6 hónapig terjedhető elzárással és pénzbüntetéssel lesznek sújtva. A rendelet hatóerege, a dűlőtelékek a helyszínen ellenőrizni fogják. Polgármester.

MINSZE HIREK

Alapszervezeti titkárok figyelmé! Az Októberi Forradalom emlékére rendezett lakószövetkezési és szociális konferencia november 7-én, hétfőn hanem 6-án vasárnap délután 5 órakor lesz megtartva. Gyülekezés vasárnap fél 5 órakor Tóthfalusi-terem.

SZABADSÁGHARCOS HIREK

Felhívjuk a bajtársak figyelmét arra, hogy lakószövetkezési és szociális konferencián való elutazást Szövetségünkben jelentse.
Felhívjuk azon bajtársak figyelmét, akik meghívott kaptak saját érdekében jelenjenek meg.
Felhívjuk Szabadságharcos összekötőinket, hogy ma du. 5 óra pontosan jelenjenek meg.
Magyar Szabadságharcos Szövetség f. hó 6-án vasárnap reggel 8 órai kezdettel bonyolítja le Hajdu megye üzemi öklívívó bajnokságát. A versenyen az üzemi bajnokságban legjobb eredményt elért bajtársak indulnak. A megyei bajnokságot egyint csapat és a legjobb egyéni helyezettek f. hó 26—27-én részt vesznek Budapesten az országos üzemi bajnokságon.

MNDSZ HIREK

Nónapi beosztás:
Péntek Laborlívívó Róza fél 6 óra: Nemes János, Klunka fél 6 óra: Tóth Erzsike, Telesi Blanka 6 óra: Fáh Aladár, Szotri-telap 6 óra: Bugri Gyuláné, Csepelkéri II. 6 óra: Grundiné, Loránti Zsuzsanna II. 6 óra: Hajnal László.
Szombat: Női konferencia 2 óra: Meggyaszalé.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Fodvasgok. Pénteken est. 6 órakor az összes bajtársak és záróra ellenőrzés pontosan jelenjenek meg.
Felkelti a titkárság az összes utazási háztömbbajnokságot hogy f. hó 6-án reggel 9 órakor rendkívüli taggyűlést tartunk, a város háza nagytermében a polgármester meghívásából.
Felkelti a titkárság az utaz. és háztömbbajnokságot hogy utazási háztömbbajnokságot, hogy november 6-án a háza, kat lobogozzák ki a ezt a rendelkezést szigorúan ellenőrzik.
Pedagógus szakszervezet f. hó 4-én, pénteken de 11 órakor Szent Anna u. 17. sz. alatti altszűrés értekezletet tart. Igazgató kártársak engedjék el altszűrés jéket.
Pedagógus szakszervezet iskolai szociálpolitikai feladatok f. hó 4-én, pénteken du. 6 órakor Beihlen u. 14. sz. alatti jelenjenek meg.
Pedagógus szakszervezet iskolai kulturális feladatok 4-én, pénteken du. 4 órakor Beihlen u. 14. sz. alatti jelenjenek meg.
Pedagógus szakszervezet iskolai művelődési feladatok 4-én, pénteken du. 4 órakor Beihlen u. 14. sz. alatti felkeltet jelenjenek meg.
Pedagógus szakszervezet iskolai művelődési feladatok 4-én, pénteken du. 5 órakor a Füzess gimnáziumban, Hatvan u. 44. sz. alatti felkeltet jelenjenek meg.

DEFOSZ HIREK

A DEFOSZ kertész szakosztálya 6-án vasárnap reggel 8 órakor a DEFOSZ volt helyiségben (Bathány u. 1. sz.) alatti taggyűlést tart. A tárgy rendkívüli fontosságára való tekintettel megjelenésük kötelező.
Felhívjuk a bajtársak figyelmét, hogy akinek teljes szerződése van, nyolc napon belül tartsa át kishozonbérletre.

KIOSZ-HIREK

A KIOSZ szeminárium pénteken este 6 órakor lesz.
Felhívjuk azokat a szakosztályi felelősöket, akik a szerda esti értekezleten nem voltak jelen, irrodánkban saját érdekében ha adataiknálani jelentkezzenek.
Hírlírók—figyelmé! Felkeltjük azokat, akik autómata játékeszméket tartanak asztalosok, az engedélyezett billiárd asztalosok kivételével írásban jelentsek Werbőczy u. 4. sz. KIOSZ megyei titkárságon.
Felhívjuk az összes futball szakosztályok felelősét, hogy ma este 6 óra nagyban fontos ügyben feltétlenül jelenjenek meg irrodánkban.
A kulturgárda valamennyi tagja ma este 6 óra a KIOSZ székházában hadakéstanul jelenjenek meg.
Felhívjuk a tizescsoport vezetőket, akiknél színházberlet gyűjtője van, ma este nem számolnak el, az anyagi felelősséget a fogja vésini az ivértákeik.
Felhívjuk az építők futballistáit, hogy szombaton este 6 óra irrodánkban feltétlenül jelenjenek meg fontos megbeszélére.

KIOSZ HIREK

Felkeltjük kártársainkat hogy ma Nagy Októberi Forradalom emlékét get szíratékon keresztül is domborítják ki. Erre az alkalomra kértünk elárulást szombaton de 9—2 óráig irrodánkban átvehetők.
Vasárnap 6 órai kezdettel az Arany Bika-ban tartandó emlékeztető szövevényen vonulunk fel Gyulakesz hazunkba udvarán fél 6 órakor.
Hétfőn üzemi záróra időpontja du. 2 óra. Fél 3 órakor gyülekezés szék. házuk udvarán, ahonnan az Arany Bika előtt 3 órakor megtartandó nagygyűlést felvonulunk. Kérjük a kártársak pontos megjelenését.
Virágkereskedők szakosztálya szombaton 5 órakor a KIOSZ kishozonbérletet tart.
Textiliskereskedők szakosztálya f. hó 5-én, szombaton 3 órakor a KIOSZ nagytermében ülést tart.
Cipokereskedők szakosztály vasárnap de 10 órakor a KIOSZ kishozonbérletet tart.
Tüzelő- és épületanyagkereskedők adóközfességi tagjai október haván, az összes adóbevallásukat legkésőbb 5-ig feltétlenül adják be a KIOSZ nagytermében.
Piaó, arusok szakosztálya pénteken 5 órakor ülést tart, a KIOSZ nagytermében.

Mély fájdalommal tudatjuk hogy

Hafasi Lajosné
Fekete Margit
68 éves korában meghalt. Temetése 5-én szombaton délután 2 órakor lesz a Kozmetető 3-as számú temetőből 6-os kát szertartással. Gyászolják: szerez 6 leány gyermekét, kiterített rokonsága és 16 ismerősei. Lakás: Aszardi u. 6. Gyászlap helyett is.

Mély fájdalommal tudatjuk hogy drága jó anyánk

őzv. Edelmann Istvánné
Combs Juliánna
82 éves korában meghalt. Temetése nov. 5-én, szombaton délután fél 3 órakor lesz a Kozmetető 3. A temetőből ref. szertartással. Gyászolják: szerető gyermekei, unokái és költői és távoli rokoni, jó ismerősei. Lakás: Rákóczi utca 19. Gyászlap helyett is.

ALLAS (2)

REKAMÉK, hencserek, lez-
oesebban 1 rendű kivitel-
ben Vlg. János aranyemle-
tes kapták m. Plac u. 7.
II. udvar, Javitást is vál-
lalt. 5—598

GAZDASÁGI ESZKÖZ (7)

HORDÓK majdnem újak
mincen mértben Vg. 68. Had-
sereg utca 83. Tangó Borozó
uzsonnát 2 drb. cserépkály-
há kitűnő állapotban eladó.
7—569

ÉPÍTÉSI ANYAG (10)

HASZNALT deszka eladó.
Kassa út 35. 10—600

ÜZLET AJANLAT (13)

NYLON kabátját nagy hi-
bával is feleletéssel pont-
osan javítja Bolla szabó Plac
u. 30. I. em. 11. 30. V. N — 13—866

ADAS-VETEL, VEGYES (14)

PENZSZEKRENY (páncél-
szekrény) kisméretű ócsón
eladó. Kétfalomban u. 4. Szó-
vetkezett. 14—284

LAKAS, LAKASCERE (15)

SZOBA, konyham költsé-
g megértéssel átadom, vagy
cserélem, cím a kiadóban.
15—590

HAZ, VILLA (19)

AZONNAL beköltőhető ház
eladó Branviszko u. 3. sz.
Nyulak. 19—592

FOLD, FELEK (20)

MACSON 20 hold fekete föld
azonnal bérebeadó, értékesít
Bessenyei u. 6. 12—2 kómpal
vagy reggel 9-ig. 20—649

KISZAZDA PART AT

TISZANTALI NAPILAPJA
Csckkszámia: 936.510.
Feloldás szerkesztő és kiadó
KISS ISTVAN

Debreceni Városi Nyomda
Irányzó
Bajcsy-Zsilinszky utca 1
Műszaki íg: Kovács M. H. Á. Y